

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

פרשת יתרו

"וישמע יתרו כהן מדין", מיועצי פרעה, חכם ופילוסוף שהכיר כל צורות עבודה זרה. שמע קריעת ים סוף ומלחמת עמלק ובא. השמיעה היא יסוד בקניית הדעת. האוזן היא המכשיר להאזנה, לסינון, ולהפנמה, דרך לשמור בדעת את השמועה. כל האוטם אוזנו משמוע, לא ישיג הדעת להבחין בין טובה לרעה. כידוע, כל המזיק גוף חברו משלם נזק לפי פגמו של הניזק, רגל, שן, עין, הכל תשלום ממון לפי אומדן הנזק. אבל מי שסתר לו באוזנו וחרשו [עשאו חרש], משלם דמי כולו. מדוע? הרי האוזן היא איבר ככל האיברים? התשובה: האוזן היא האיבר המשמעותי לקיומו כאדם. האוזן היא האפשרות לתקשר עם הבריות, (גם לעיוור), ליצור מסכת חיים, לימוד, שמיעת טון התגובה, יכולת היות אדם חלק מסביבתו. לכן לחרש אילם יש דינים מיוחדים בקידושין וגרושין. (להלכה החרש מקדש ומגרש ברמיזה, ואפי' עושים להם שני גיטין, והדיינים הם ידא אריכתא של החרש). עתה מובן מה פירוש וישמע יתרו: אין כאן סתם שמיעה.

"שמעו עמים ירגזון": יתרו שמע והפנים, עמלק שמע וגם ליבו. ראה יתרו מה עלה לפרעה שלא שמע בקשיות עורפו, ראה גם שעמלק, למרות ששמע ניסי הים ונפלאות מושיעם של ישראל, ועמד בקשיות ליבו, וסופו שניגף לפני ישראל, ומאלה למד לאן מגיעה טעות פוליטית או טעות אמונית. הצרות מתחילות מאוזניים ששומעות ואינן מאזינות. כאשר האוזניים ערלות - הלב נאטם. יתרו שמע ובא, לא נשאר בעמדתו הקודמת, לא בדרכו המסולפת, אלא בא והראה דרך לשבים.

יתרו הבין את האיוולת, לכן כתוב: "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוהים". מה פירוש "עתה ידעתי" וקודם לא ידעת? מה קרה שעתה הבין? ומי שמך אתה יתרו, להשוות ולהעריך את גדלות ה' יתב' על פני האלוהים האחרים? יתרו עבד והכיר כל צורות עבודה זרה, הקשר עם משה והשמועות על עמו של חתנו הביאוהו לפשפש. עתה הגיע למסקנה מי הוא האלוהים. הרי חברו הטוב פרעה אמר: "לא ידעתי את ה'" וסוף שאמר: "ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים". יתרו שמע זאת, אזניו הקשיבו, האזינו. הדברים פורסמו בכל מהדורות החדשות אחר הגילוי הסוער של קריעת הים, כי "שמעו עמים ירגזון". יתרו הפנים, עמלק לא הפנים. זה זכה שתהיה פרשת מתן תורה על שמו, וזה יימח שמו.

לא רק פרשת מתן תורה קרויה על שמו של יתרו, כי גם פרשת מינוי שופטים ודיינים קרויה על שמו. יתרו אומר: "מדוע אתה יושב לבדך וכל העם ניצב עליך... ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל... ושפטו את העם והקל מעליך". יש לתמוה: כלום משה רבנו מחכה עד שיבוא האדון יתרו ללמד אותו כיצד להסדיר מערכת משפט? משה רבנו לא יודע שצריך סדרי שלטון? הוא לא הכיר זאת מהיותו בארמון מלכים? מה מחדש לו יתרו בדברי הביקורת "לא טוב הדבר אשר אתה עושה"? תשובה: יתרו חשב פרגמטית, שיש להסדיר מערכת שלטונית שתיתן מענה מידי לציבור. [מה שקוראים היום מענה טלפוני און ליין]. יתרו לא הבין מה עומק כוונת משה בהנהגה לפי שיטתו. משה התכוון לא לתת תשובה ישירה על שאלה נתונה לפונים. משה התכוון ללמד ראשי העם והפונים אליו את שורש העניין, ללמדם להסיק מסקנות לוגיות ולפתור, לא את השאלה בעניינה פונים, אלא לפתור את כל השאלות הנובעות מאותו ענף. משה התכוון ללמדם יסודות הסקת

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כ"עיונות לפרשת שבוע

הלכה מתוך העיון, ללמדם כללי העיון ודרכי ההיסק, כך הופך אותם לפוסקים לעצמם ולאחרים. כאשר שורש העניין ונסיבות השאלה ברורים, אפשר לדמות מילתא למילתא ולפתור חבילי חבילי קושיות. זהו בעצם לימוד התורה. את זה ראש הגוי של יתרו לא יבין. ובכ"ז משה הסכים עימו וקבל דעתו, בבחינת בישישים חכמה.

"ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל, יראי אלוהים, אנשי אמת, שונאי בצע", היכן מוצאים אנשים מופלאים כאלה? ועוד למצוא כשבעים אלף? [ראה פליאותיו של האבן עזרא]. אומר רבנו בחיי: "בוא וראה כמה כוח וגודל מעלות המידות". התורה לא אמרה תחזה מכל העם אנשים נביאים, חכמים גאונים, אדמור"ם או פוסקים, רבנים עושי מופתים, פילוסופים או קדושים. לא. התורה מחפשת אנשים שמידותיהם מידות נעלות. יראי ה', שונאי בצע. רבנו בחיי מציין, שעל נוח נאמר תמים, על אברהם והיה תמים, על יעקב, איש תם. על משה עניו מכל האדם, זה מה שהתורה מחפשת. התשתית והיסוד לדיינים הוא קודם לכל מידות האישיות ואח"כ יכולת הפסיקה, ולא להיפך. מעניין מאוד שרק בסוף ימיו, ערב הכניסה לארץ, משה רבנו מקדים שתי תכונות למנהיגים, באומרו: "ואקח את ראשי שבטיכם, אנשים חכמים וידועים.. ואשים אותם שרי אלפים" וכי. נראה שמשה רבנו ראה הכרח לא רק במידות הרגש אלא גם במעלות השכל וההסכמה שיהיו ידועים במידות אלה.

"ויספר משה לחותנו את כל אשר עשה ה' לפרעה ולמצרים על אודות ישראל". מה מחדש משה ליתרו? הלא זה בדיוק מה ששמע ובא? כתוב, יתרו שמע על יציאת מצרים ומפני זאת הגיע? מה מוסיף לו משה שלא ידע? תשובה: כתוב: "וישמע יתרו את כל אשר עשה אלוהים למשה ולישראל" אבל מה עשה לפרעה ולמצרים, זה לא אמר יתרו בפיו. כי הגוי עדיין מקושר בסתרי ליבו לחברו פרעה, גוי כמוהו, ולא הדגיש בפיו מה אירע לפרעה ועמו. משה נכנס לתוך מוחו ודעתו של יתרו, וחידש לו את כל שקרה לפרעה וכל שינויי הטבע ושידוד המערכות בכמה וכמה מכות, (אפשר היה במכה אחת). כל זה בעיקר, לא היה להעניש את פרעה אלא "על אודות ישראל", "ויצילם ה'". משה גילה לו את כוח מלכות ה', הכל היה למען ישראל. כך גם מובן הכתוב "ויחד יתרו": נעשה בשרו חידודין חידודין. אחר שהפנים דברי משה, מיד כתוב "עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוהים, ומיד הביא עולה וזבחים לאלוהים, חצה את הקוים נטש ע"ז וקיבל עליו מלכות ה'. בפרשה שיורי ברכה למחנכים ולהורים שכלי אמנותם היותר נכבד והראשון במעלה הוא השמיעה. להביא את התלמידים לשמיעה שתוליד להאזנה. כאשר מגיעים למעלת הרצון לשמוע, מגיעים ליכולת ללמוד. הדברים אמורים בתלמיד מודגשים שבעתיים במלמד. מחנך חייב שיהיה בעל לב שומע, לא שמיעת האוזן החיצונה כי אם האזנת הלב הפנימית. בשעה שהתלמיד יודע שיש לו אוזן קשבת, מיד רואה בו אב רחמן המבין לנהמות ליבו. תלמידים יושבים בכיתה ושומעים, אך אינם מצויים קשובים בשיעור. גם אנו פונים לאבינו, "ה' שמעה בקולי תהיינה אזניך קשובות לקול תחנוני". בלא קשרי לבבות האוזניים נאטמות. לא מתלמידים מצפה אני להאזין, טבעם בכך שלא ממהרים לשמוע. מהמחנכים מצפה ודורש אני להאזין בלב שומע, צריך שהמורים יטו אוזן למה שכביכול לא נשמע, לרחשים.

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כציונות לפרשת שבוע

שיורי ברכה נוספים הם מידות שנכתבו לאותם אנשי חיל. הרי התכונה "אנשי חיל" כוללת בתוכה הכל?! ובכ"ז יש לחפש מה המידות הדומיננטיות מתוך כל שבע מידות המנהיגים שנמנו בפרשתנו ובראש ספר דברים. גבורת איש חיל לא נמדדת בעוצמות כוח ושליטה, כי אם ביכולת להיות "אנשי אמת שונאי בצע". לפי חכמים שונאים אפי' את ממונם. דהיינו: כל ענייני הגשמיות והחומרנות רחוקים מהם. הרכוש היותר נחמד בעיניהם הוא האמת והנתינה, החסד וההקרבה למען המונהגים. זו היא המידה הנאצלה והשביל היותר בטוח להצלחת המחנך. את אלה קולטים התלמידים בחוש הריח הטבעי שניטע באדם.

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

פרשת יתרו [עיון נוסף]

"בחדש השלישי ביום הזה באו מדבר סיני". אם הגיעו למקום, מדוע רק **כעבור ששה ימים** קבלו התורה? **מה קרה שם** במשך ששת הימים שהמתינו? **מה משמעות הדברים** שבין ה' למשה באותם ימים? מעמד סיני הוא מוקדה של פרשתנו. איך ניתן להבין מעמד נשגב **שילוד אישה עולה להר** ומקבל לוחות כתובים באצבע אלוהים? ועוד, העם שומעים קול מתוך האש? מה שמעו? מה ראה **שם** משה, אם אמנם ראה? מדוע בכלל, הוא לוקח אותם למדבר שממה לקבל שם תורה? לפחות היה זה נווה מדבר פורח עם תמרים ומים!! מה אריכות הדברים בפסוקים הרבים עד ששמענו קולו יתברך אנכי ה' תשובה: העיון בפסוקים שקדמו לקול ה' בסיני בא ללמד: **לא היה כאן** איזה טכס המונים בהתפרצות רגשות, **לא היה כאן** נאום חוצב להבות לכיבוש לבבות, **לא היה כאן** מעמד אימפולסיבי באש רגשות ואקסטאזות, **לא עמד כאן** מנהיג נואם בצחצוחי לשון לכבוש לב המונים לאיזו אמונה? **לא היה כאן** טכס השבעות לכיבוש ההמון. **לא היה כאן** ציבור שיכור שנפל ברשת איזה מנהיג קוסם קסמים משביע ומכשף. **אין כאן** דגלים ושלטים ופרסומות. **לא היה כאן** צבא פרשים שולפי חרבות.

אם נתבונן בפסוקים שקדמו למעמד, היה כאן מעמד שקול ומדוד, נראה שהיתה כאן **הצעה עם משא ומתן**, הכל בידיעה ובהכרה ברורה. היה כאן **בירור המקח** בידיעה של כל **פרטי החוזה**, גם האותיות הקטנות. קבלו תורה בידיעה מה מקבלים, מה התנאים, ומה משמעות קבלה זו עליהם ועל הבאים אחריהם, עד היכן ששכלם השיג. מפני עוז הנושא שהוא עיקר אמונתנו, לפנינו פסוקי השתלשלות הדברים כסדרם, **ללמדך שהכל שריר ובריר וקיים**.

ומשה עלה אל האלוהים ויקרא אליו ה'... **כה תאמר** לבית יעקב **ותגיד** לבני ישראל אתם ראיתם וגו' [התכלית] **ועתה אם שמוע תשמעו בקולי** ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים... **ואתם תהיו לי ממלכת כהנים** וגוי קדוש. **אלה הדברים** אשר תדבר אל בני ישראל וגו'.

ויבוא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה..

ויענו כל העם יחדיו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה..

וישב משה את דברי העם אל ה'. ויאמר ה' הנה אנכי בא אליך בעב הענן וגו'.

ויגד משה את דברי העם אל ה'.

ויאמר ה' אל משה לך אל העם וקדשתם... והיו נכונים ליום השלישי וגו'.

וירד משה מן ההר אל העם ויקדש את העם.

ויהי ביום השלישי.. **ויהי קולות** וברקים.. וקול שופר חזק מאוד וגו'.

ויוצא משה את העם לקראת האלוהים מן המחנה ויטייבבו בתחתית ההר.. וירד ה' על הר סיני.

ויאמר ה' אל משה רד העד בעם פן יהרסו לעלות אל ה' לראות... **וירד משה** אל העם ויאמר

אליהם... [אחר שקבלו בהכרה כל התנאים עלה משה להר]

מעמד סיני היה כמעמד חופה וקידושין. **הקב"ה, החתן** יורד על ההר אחר שכל התנאים סודרו ע"י

משה בין **החתן לבין הכלה, כנסת ישראל**. החופה היא **הענן** הפרוש על ההר, **הכתובה**, עשרת

הדברות, **העדים** שמים וארץ, **מכובד בסדר קידושין משה רבנו**, עיטור **כיסוי ראש הכלה**, שני

כתרים: נעשה ונשמע. **הטבעת** רצועות תפילין על האצבע ועליהן "שמע ישראל". **התזמורת** קול

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כציונות לפרשת שבוע

שופר חזק מאוד. **הקהל והאולם**, כל העולם, כל היקום, ואמנם המדרש מתאר זאת באמרו שמה הוציא את ישראל לקראת ה' ככלה לחתן. תיאור זה מצוי בכתובות שהן יצירות חכמי הפיוט לחג השבועות.

"**בחדש השלישי** באו מדבר סיני". **בחידוש השלישי**, **שלושה חידושים הם מאז ומעולם**, ולא יהיו עוד כמותם.

החידוש הראשון היה בריאת העולם. **והוא כנגד אברהם**, עמוד החסד שחידש אמונה ואדנות בעולם, כפי שבריאת העולם היא חסד ה' שהטיב עם בריותיו, ודרשו "**עולם חסד ייבנה**" **החידוש השני**: קריעת ים סוף. **והוא כנגד יצחק** עמוד הגבורה, כי כל שידוד המערכות ושינויי סדרי עולם שהותנו עם הים בבראשית, כולם מעשי **גבורה** מלפניו יתברך.

החידוש השלישי: מתן תורה, **והוא כנגד יעקב** איש האמת, והתורה כולה היא שמותיו של הקב"ה **שחותמו אמת**, ויעקב חותם אמת חקוק בכסא הכבוד, "**תיתן אמת ליעקב**".
א בחידוש הראשון, בבריאת העולם, יש שייכות לכלל האנושות.

ב בחידוש השני, יציאת מצרים, יש שייכות לכלל היוצאים ממצרים עם ישראל.

ג בחידוש השלישי, מתן תורה, יש שייכות רק למקיימיה, רק למי שמוסרים נפשם עליה.

"**בחדש השלישי**": ארבעים ותשעה יום מיום צאתם עד ליום תכלית יציאתם, ואנו מצווים לספורם (ימי העומר), נזהרים משיבוש, **שהספירה תעלה יפה**. ממש כאישה **הסופרת לטהרתה** שבעה, להיות טהורה לבעלה. (האישה שבעה ימים והעם שבעה שבועות). ביציאה ממצרים היתה **טבילת טהרה** במי ים סוף, ויום מתן תורה הוא **יום התייחדות** חתן וכלה. **הסודות הכמוסים** בין החתן לכלתו הם **סודות התורה** הקדושה הידועים לאנשי חן. כי היא נוסכת חן על הכלה ומחבבת אותה על בעלה יתברך.

"**ביום הזה** באו **מדבר סיני**". לא היה ראוי להביא הכלה למקום יישוב נוה מדבר ועץ פרי, ושם לתת תורה? מה ראה יתברך לתת התורה במדבר? יסוד מוסרי גדול. במכילתא דרשב"י: תורה ניתנה בסיני דמוסיון של עולם **במקום הפקר**. כל הרוצה **ליטול** יבוא ויטול. התורה **אינה** נחלת עם או אבות, **אינה** עוברת בירושה, **לא ניתנה** בארץ ישראל כדי לייחסה רק לחבל אדמה מוגדר, **לא ניתנה** במקום יישוב שתהא על שמם, אפילו מדבר זה אין ידוע בדיוק גבולו, **לא ניתנה** במקום מקדש או היכל, **אינה** ירושת בני רבנים או אדמורי"ם, **אין תאריך** יום נתינתה כי אין לה זמן ולא קצבה, ואפילו לא נמנעה מאומות העולם, הן בכסילותן דחו אותה. כאן היסוד המוסרי, התורה יכולה להיות כמחרוזת פנינים, כענק יהלומים, כרביד זהב על צווארו של כל החפץ בה. וככל שיהגה בה יגלה בה מטמוניות ותוסיף לו חן ותתווסף בו אהבה על אהבה, עד שימאס אוצרות תבל וישגה באהבתה תמיד.

כשעלה משה לקבל תורה, מצא פמליא של מעלה לפני הקב"ה אומרים לפניו מה לילוד אישה לקבל תורה? "**תנה הודך על השמים**". הוד תורה ישאר **למלאכים כאן**, ולא להורידה לבני אדם. יש לתמוה, מה צרה עינם של המלאכים במשה שיוריד תורה לבני אדם? ועוד מה טענה, שיבקשו עוד תורה ותהיה גם להם וגם לנו? מה שורש בקשת המלאכים ומה שייכותם בכלל בתורה?

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כציונות לפרשת שבוע

תשובה: למלאכים אין ח"ו טינה ואין צרות עין. המלאכים ראו בתורה מה שהיא באמת, החכמה העילאית הנאצלה, העמוקה והגבוהה מאוד מבחינה רוחנית ושכלית. והם חששו שלבני אדם בשר ודם אין היכולת ולא הסיכוי, להבין ולירד לעומקה, וממילא לא ייהנו ממנה כלום, כי רחוקה היא ונשגבה מהם. תורה רוחנית מתאימה לנו המלאכים, שאנו רוחניים ולא לבני אדם גשמיים. ועוד תורה עם עומק מצוות מתאימה לנו שאנו קדושים, ולא לבני אדם הנגררים אחר יצריהם וייכשלו בה. לכן טענו, חבל על המתנה כי אינה יאה למקבלים, הנח אותה לנו, המלאכים כאן. ענה להם הקב"ה: כל מגמת יצירת העולם והאדם היתה כביכול **שהשכינה תרד** ותשכון גם למטה. וכל רעיון בריאת האדם בשר ודם, ויצריו היא לזכותו **לבחור בטוב מתוך התמודדותו**. הקב"ה לא חפץ בעוד מלאכים רוחניים. **כאלה יש לו לרובי רבבי רבבות** בכל הרקיעים. הקב"ה חפץ באדם העומד במשימת קיום מצוות התורה **כשהוא עמל** בהמשך קיום ושכלול מעשה בראשית. "אשר ברא אלוהים לעשות": שהאדם ימשיך לעשות. אמר להם יתברך שמו: **האדם לא רק יכול** להגיע למעלות נשגבות בתורה, אלא **שמתוך קיומה יוכל לחדש בה** ולהגביר בה חיילים. אם התורה תישאר שם למעלה בצביונה בבית גנזיו של הקב"ה מה הרווחנו? אבל כאן בעולם למטה, **בידי ישראל לומדיה ומקיימיה, היא פרה ומתרחבת** כמעיינות המתגברים ושוטפים את העולם במי טהרה. כיון שהתורה ביכול החכמה הנשגבה, יחידה להקב"ה כבת יחידה, הוא שמח בגדולתה ופריחתה. לכן, כשישראל מתנצחים בלימוד אש התורה ומתמודדים במחלוקות ותירוצים, אפי' נגד מה שנראה דברי בת קול, **הקב"ה שמח ואומר נצחני בני נצחוני בני, עשוני נצח ע"י תורתו**. לכן ראוי הוא משה שיוריד תורה לעולמי ולא **תונח כאן גנוזה** בידי מלאכים, שאין בהם לא אכילה ולא יצר ולא ממעשה המצוות.

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

פרשת יתרו [עיון נוסף]

כשעלה משה למרום לקבל תורה אמרו מלאכים לקב"ה: **מה לילוד אישה ביננו?** אמר לו הקב"ה למשה: **אחוז בכיסא כבודי והשב להם.** מה בקשו המלאכים בטענה זו? מה קשה להם? הרי הם שרפי קודש, יודעים עומק נסתרות התורה. כלום נסתרו מהם עומקיה הרוחניים? בכלל, מה ישיב להם משה שהם אינם יודעים? על מה הוויכוח? **תשובה שהיא דרך למחנכים:** אמרו חכמים: **תורה ניתנה אש שחורה על גבי אש לבנה.** [הכל כמובן דימויים רוחניים נשגבים]. יש תורה כתובה ויש הוד של תורה. כלומר יש פסוקי התורה ויש כוח אור של תורה. לכן כתוב: **תנה הודך על השמים ולא בידי בשר ודם, כי בשר ודם לא יכילו הוד ואור של תורה.** כביכול יוכלו לקיים אולי אי אלו מצוות, אך יהיה זה קיום מכני, מוטורי, חסר אור. המלאכים לא התווכחו על המצוות, אלה ניתן לתת לבשר ודם. אבל אור פנימי של תורה, הוד פנימי ואור פנימי של מצוות, זה לא שייך בבני אדם! האור הגדול שנברא בששת ימי בראשית הוא העיקר היוצא מאותיות התורה, שהיא תבנית בניין הייקום. אור אותיות זה שנעשה בששת ימי בראשית, זה המלאכים לא רצו לתת באומרים: **"תנה הודך על השמים"**.

משה רבנו ענה להם: רק אני יודע ויכול לחדש לכם, שגם אדם השקוע בגשמיות, בטיט, בחומר ובלבנים יכול להתעלות ולהזדכך ולהיבדל מהחומר ולהיות מסוגל לאור התורה. חידוש האור וההוד של התורה אינו בפילוסופיה ולא בהתבוננות בדמיונות נלבבים, אלא במצוות מעשיות. **"כי נר מצוה ותורה אור"** אור תורה בוקע מתוך קיום המצווה בשמחה הפנימית ובתמימת שבעשייתה. מצוות הנעשות מוטוריות בלי שמחה ואור פנימי, הן פגומות ואין בהן שלימות. לעומת זאת בקיום מצוות, אדם יכול לקדש את החולין, להפוך גשמיות לרוחניות, להפוך אכילה פיזית לקיום מצווה עילאית. **אכילת מצה ושתיית כוסות אינן עניין גשמי כי אם העלאת הייקום כולו לאורו.** למעלות אלה זכינו אנו. על רקע זה ניתן להבין את הפסוק: **"ומשה לא ידע כי קרן עור פניו... וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה קרן עור פניו ויראו מגשת אליו"**. האור הפנימי של התורה והודה, פעל פעולתו במשה עצמו. ללמד שהוד התורה אינו רק בעליונים אלא גם בבני אדם, ילודי אישה שמקדשים חייהם בתורה, נבלעת מבפנים בליבם ומבהיקה מבחוץ את זיוו.

למחנך: עוד יש להתבונן, תורה ניתנה אש שחורה על גבי אש לבנה, הוא צורת ספר תורה שלפנינו כתוב אותיות דיו שחורות על גבי קלף לבן. האותיות השחורות הן תורה שבכתב, ספורות ומדודות ומוגבלות במספרן בצורתן ובדיבוקן ובתגיהן. אין עיקש ואין נפתל אין חסר ואין יתר. זו תורה שבכתב. כל תוספת או שינוי פוסלת ספר תורה. לעומתה אש לבנה היא הקלף, תורה שבעל פה, רחבה מיני ים, בלתי מוגבלת, יש בה מחלוקות, תקנות, סייגים, מתרבה ופורצת. לכן הקלף לא מוגבל והוא לאותיות כמי הים לדופני הספינה. (זו שבעל פה היא שקיבל משה מסיני, כי זו שבכתב קיבלנו מיד משה שכתבה לכל שבט. מה שקיבל משה הוא תושבע"פ, שורשיה, ענפיה, פרחיה, ומידות דרך למידתה).

לחיבת הקודש המחנך ידגיש: התורה היא מתנה מבית גנזיו, היא תוכנית פעולתו של העולם, ואמנם כפי שהיצרן יודע דרך פעולת מכונה שבנה, ודרך תיקונה ואחזקתה, כך בורא עולם יודע תכונת פעולת היקום שתוכנן לפי סודות תורה שהיא הפרוגרמה האדריכלית לייקום. לקבלת תורה

מנו"ף

מרכז להנהגה וניהול
במערכת החינוך

כתיבות לפרשת שבוע

זו ולתכלית זו הוציאנו. "בהוציאך תעבדון". (תעבדון- ביום 50). אם כך מדוע על קריעת ים סוף שהוא רק אמצעי לתכלית, נאמרה שירת הים האדירה, ואילו על קבלת התורה בסיני לא נאמרה שירה? הלא אז היה צריך לומר את השירה הגדולה יותר? תשובה: התורה עצמה היא שירה. דכתי': "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל". ועוד התורה היא שירה אך קניינה הוא בארבעים ושמונה מ"ח דרכים, הקניין הראשוני: פת במלח תאכל ועל הארץ תישן. נקנית במאמץ אדיר השקעה ומסירות, בויתור על כל היש, עד שנעשית ישות פועלת בתוך האדם, ואז אין לו חיים בלעדיה, התורה הופכת אור נשמת חיו.

שבת שלום לצוות המורים המחנכים